

ENDELIG SOMMERFERIE!

Femteklassingene på Rømskog skole gleder seg til sommerferien. Da skal de reise, fiske og bare kose seg.

Side 5

ØRJE-SUKSESS FOR 60-TALLET

14. juni ble 60-tallet gjenskapt på Ørje. «All Over Again» ble en kjempesuksess med masse folk og flotte biler.

Side 12 og 13

FAMILIEBEDRIFT PÅ OFFENSIVEN

Søsknene Fagereng i Aremark har tatt over styringen av familiebedriften Ny Plast. Nå investeres det for fremtiden.

Side 15

SAMARBEID LØNNER SEG

Hege Hansen samordner innkjøp i de tre Grenseland-kommunene. – Det er mange penger å spare på samarbeid.

Side 16

Kulturell tusenkunstner

Lars Johansson er leder av Ungdommens Kulturhus i Marker. En jobb han omtaler som «fryktelig morsom». Johansson er også involvert i det meste av det som skjer på kulturfronten i Marker.

Portrettet side 6 og 7

Aremark

Innbyggere: 1.415
Areal: 321 km²
Kommunesenter: Fosby
Ordfører: Tore Johansen (KrF)

Marker

Innbyggere: 3.460
Areal: 413 km²
Kommunesenter: Ørje
Ordfører: Stein Erik Lauvås (A)

Rømskog

Innbyggere: 659
Areal: 183 km²
Kommunesenter: Rømskog
Ordfører: Nils Nilssen (A)

Felles løft i vassdraget

LEDER

Lange og lyse kvelder. Sol og deilige temperaturer. Slik har vi hatt det denne våren og forsommeren. Og slik vil vi ha det når sommeren setter inn for alvor, og de fleste av oss tar en velfortjent ferie.

Enten vi reiser bort eller blir hjemme vil mange benytte seg av Haldenvassdraget i sommer. På strender og svaberg eller i båt. Haldenvassdraget er en perle av de sjeldne, men dessverre er det så som så med vannkvaliteten. Vannet er brunt og lite innbydende. Selv om helsemyndighetene forsikrer oss om at det ikke er farlig å bade. Enn så lenge, for med varme sommerdager kommer algeoppblomstringen nærmere.

Vi er blitt vant til brunt vann i Haldenvassdraget. Du skal være ganske oppi

årene for å huske noe annet. Men det er lys i sikte. Man kan mene hva man vil om EU, men faktum er at EUs vanddirektiv har lagt press på norske myndigheter. Nå er det lagt en plan som skal bidra til å rense Haldenvassdraget innen 2015. De som har greie på slikt hevder at det er mulig å oppnå rent vann innen den tid. Men da skal mye klaffe, og mange skal bidra med sitt. At det er verd å prøve får alle som besøker Stora Lee se ved selvsyn. Der er vannet klart og fint. Riktignok er forutsetningene der helt annerledes, men rent vann er nå en gang delikat. Slik vil vi også ha det i Haldenvassdraget.

Det er litt deprimerende å se det brune vannet i vassdraget. Det i seg selv skulle være motivasjon god nok til å bidra med det lille vi kan. I de nærmeste ukene

og månedene vil både huseiere og bønder få informasjon om hva de kan, bør og skal bidra med. Det vil koste penger, og alle er ikke like glade for det. Men de lokale kommunene har vist stor vilje til å strekke ut en hånd. Det skal være mulig å gi sitt bidrag til et renere vassdrag, uten å få en uoverkommelig økonomisk knekk.

Det er å håpe at alle bidrar i kampen for et renere vassdrag. Vi i Grenseland er så heldige at vi har et av landets flotteste vassdrag. Den gaven må vi forvalte på beste måte. Med bare noen få års innsats kan vi gjøre det samme som bøndene alltid har hatt som sin leveregel: Lever fra seg eiendommen i bedre stand enn den var da de selv overtok.

– Et øyeblikk – her er 15 kjappe

Carina Haugnes
Alder: 45 år
Bosted: Ørje
Yrke/stilling: Aktivitør

1. Hva opptar deg mest akkurat nå?

Det må være at det skal arrangeres allsang på Marker bo- og servicesenter i august med Jenny Jensen. Spennende!!!!

2. Hva gjør deg glad, hva gjør deg sint og hva gjør deg bekymret?

Det å våkne hver morgen å få være frisk. Urettferdighet gjør meg til en «kriger». At tiden ikke strekker til!

3. Hvilken enkeltperson i historien har betydd mest for verden?

Edison

4. Hva slags musikk lytter du helst til, og hvem er din favorittartist?

Liker alt mulig liker, bare ikke hard rock. Uff, det blir fryktelig masete.

5. Hva foretrekker du; radio, tv, film, aviser, ukeblader, bøker eller internett?

Radio og bøker. P4 og er nå midt i

boken «Berlinerpoplene». Virkelig artig!

6. Er du miljøbevisst og hvordan bidrar du selv til et bedre miljø?

Jepp, det er jeg. Kildesortering i heimen og prøver å sykle på jobben innimellom.

7. Hva er det beste du kan si om de to andre kommunene i Grenseland?

Det må være at de er heldige som har Marker kommune mellom seg.

8. Hva ville du gjort om du var ordfører?

Satset mye mer på de eldre.

9. Hvilket enkeltmenneske har betydd mest for deg?

Det er mange. Vanskelig å peke ut noen. Men jeg har en utrolig snill og god mann.

10. Er du fornøyd med det du har utrettet så langt i livet?

Ja, det må jeg vel kunne si. Å, det er masse mer som skal utrettes.

11. Reis hvor du vil i fire uker. Hvor drar du?

Paros i Hellas.

12. Hvilken politiker har du mest sans for?

Ingen.

13. Hvilket forhold har du til sport og idrett?

Er mest interessert i vintersport, som langrenn og skiskyting. Gleder meg til World Cup i Anterselva og VM i Liberec til vinteren.

14. Hva er det aller beste med din kommune?

Det er trygt og godt å bo her.

15. Hvordan tror du verden ser ut om femti år?

Helt umulig å si. Jeg er i alle fall blitt 95 år.

Vigdis Alstein i helselaget i Rømskog har samlet inn penger og kjøpt dyner, puter og sengetøy til barnehjemmet i Veselava.

Ny hjelpesending til Latvia

For bare et par uker siden satte Vigdis Alstein i Rømskogs helselag igjen kursen mot barnehjemmet i Veselava. Denne gangen med 70 dyner, 70 puter og tilhørende sengetøy i bagasjen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

For drøyt ett år siden reiste Vigdis Alstein på tur til Latvia for første gang. Denne turen var i regi av kommunene Aremark, Marker og Rømskog. Da fikk hun blant annet avlagt et besøk til barnehjemmet Veselava, Rømskogs vennskapskommune i Latvia. Dette ble et sterkt møte.

Alstein har siden dette besøket holdt kontakten med ledelsen ved barnehjemmet og gjort sitt for å samle inn både penger, klær og leker til barnehjemsbarna.

Et kjempetilbud

– Jeg har snakket mye med datteren

til lederen av barnehjemmet, for hun er best i engelsk. Det de trengte mest nå var sengetøy, dyner og puter. Derfor har vi samlet inn penger denne gangen, forteller Alstein.

Gavmilde rømsjinger har bidratt til at Alstein fikk kjøpt inn nettopp det barnehjemmet ønsket seg mest akkurat nå.

– Vi fikk et kjempetilbud fra Kid Interiør. Så det er vi veldig glade for. Jeg og mannen min, Steinar, lastet bilen med dyner, puter, putetrekk, dynetrekk og laken. Alt er nytt. I tillegg har vi fått 16 sekker med helt nytt tøy fra en barnebutikk på Bjørkelangen, forteller hun fornøyd.

telefon 69 19 94 00
www.aremarkproduktdesign.no

Kjøkkenen i heltre bjørk

- Heltre i hele kjøkkenet, heltre bjørk i dørene.
- Leveres ubehandlet eller beiset/lakkert
- Vi gir gjerne et utforpliktende pristilbud ut fra dine kjøkken- eller badromstegninger

Kjøp bilder fra Avisas Grenseland

Tilbud til våre lesere: Alle bilder som trykkes i Avisas Grenseland kan bestilles. Bildene leveres i A4 format og koster kr. 85,- (inkl. porto). Vi kan også levere bildene ferdig innrammet. Priser fra kr. 240,- (porto kommer i tillegg).

Husker du ikke hvilke bilder vi har trykket? Gå inn på www.byline.as og trykk på linken Avisas Grenseland. Der vil du kunne lese de seneste utgavene av avisa. Oppgi utgave, sidetall og hvilket bilde du ønsker. Så har du det i posten i løpet av noen dager.

Husk å oppgi navn og postadresse ved bestilling. Sendes til:
Byline AS, Fosby, 1798 Aremark. Telefon 99 22 17 98
E-post: post@byline.as

Aremark
PRODUKT & DESIGN

hus • hytter • kjøkken • bad • interiør

Sterkt om misbruk

I slutten av mai arrangerte Livsgnisten utstillingen «Barna i verden ved siden av» i Strømsfoss mølle. Denne bød på blant annet flotte malerier og dikt. Det ble også vist et fotografisk teater om incest. En sterk opplevelse.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

– Målet er å rette fokus mot seksuelt misbruk og skape åpenhet rundt temaet, sier Kristin Johnsen i Livsgnisten.

Utstillingen varte én uke i mai og var godt besøkt.

– Særlig åpningen på fredag var svært vellykket, forteller Johnsen.

Cirka 100 mennesker var innom mølla i Strømsfoss i Aremark for å se utstillingen, noe arrangøren var fornøyd med.

Wivi Ingeborg Pedersen og Heidi Saxegaard Eriksen fra Rakkestad sto for henholdsvis dikt og malerier.

Utstillingen om temaet misbruk bød på bilder, dikt og et fotografisk teater da den i slutten av mai ble vist i Strømsfoss mølle i Aremark.

Coop Prix - din egen butikk

– enkelt, effektivt og billig

- Stor og delikat avdeling for frukt og grønt
- Hyggelig betjening
- Post i butikk

Velg Coop Prix når du har små barn:

- 10 kr medlemsrabatt på bleier
- Babypleieproduktene Coop Änglamark Sensibel
- Utvidet sortiment på økologisk barnemat.

Bli Coop Medlem!

Da er du medeier og har krav på kjøpeutbytte. Det er din del av overskuddet. I tillegg får du spennende tilbud og andre medlemsfordeler.

posten
69 98 13 46

Coop Prix har faste lave priser på hele vareutvalget.

**coop
prix**

Faste Gule Priser

Trekanten Ørje, telefon 69 81 20 50

Et nytt skoleår er tilbakelagt, og store og små elever i hele Grenseland gleder seg til mange uker med ferie. Noen har planer om ferie langt hjemmefra. Andre ser frem til gode dager i nærområdet. Vi har spurt elevene i femte klasse på Rømskog skole om hva de skal gjøre i ferien.

Her er hele femteklasse på Rømskog skole samlet. Været er nydelig, og de seks guttene legger ikke skjul på at de gleder seg til sommerferien. Planene er for en stor del klare. Fra venstre Lars-Hjalmar Gjemble Aarstad, Truls Magnus Dahlum Nilsen, Sondre Heggedal, Hans Vebjørn Taraldrud, Marcus Malnes Berg og Viktor Nilsen.

Deilig med sommerferie!

ØYVIND OTTERSEN, TEKST.
SIRI M. DALNOKI, FOTO

Rømskog er et lite sted med stor sjarm. Akkurat det får vi bekreftet hver gang vi avlegger den koselige skolen et besøk. For se godt på bildet som følger denne artikkelen. Bildet viser 5. klasse. Hele femte klassetrinn. Seks gutter. Ingen jenter.

– Savner dere jenter i klassen?

– Neiiii! Vi hadde ei jente i klassen, men hun har flyttet. Vi har det veldig fint som det er, sier de seks guttene nærmest i kor.

Godt med ferie

Selv om guttene bedyrer at de har det bra på Rømskog skole, legger de på ingen måte skjul på at det skal bli godt med ferie. Denne skal brukes på ymse vis. Noen drar til utlandet. Noen drar på Norges-ferie. Andre

skal være hjemme for å dyrke sin store fiskelidenskap.

Her er årets sommerferieplaner til samtlige femteklassinger i Rømskog:

Lars-Hjalmar Gjemble Aarstad:

– Jeg skal kanskje på hytta ved Kongsvinger. Der fisker vi og kjører båt. Jeg er veldig glad i å fiske. Kanskje skal vi også på noen andre turer, men det vet jeg ikke sikkert ennå.

Truls Magnus Dahlum Nilsen:

– Jeg skal på sommertur med søskenbarna mine. Vi er tre familier som reiser sammen. Vi skal leie et hus. Vet ikke hvor, men tror det er i Bergen. Da skal vi bade mye, slappe av og bare ha det fint. I august skal jeg til Kypros i en uke. Da blir det masse bading. Jeg gleder meg veldig, for jeg har aldri vært der før.

Sondre Heggedal: – Jeg skal være mye på hytta på Vortungen (i Rømskog). Skal fiske, kjøre båt og selvfølgelig bade. I august drar vi til Parga i Hellas. Har vært i Hellas to ganger før. Da seilte vi mellom øyene. Denne gang skal vi ikke seile. Jeg gleder meg, for Hellas er fint. Og jeg har ikke vært i Parga.

Hans Vebjørn Taraldrud: – Vi skal bo på hotell i Kristiansand. Skal blant annet besøke Dyreparken. Ellers skal jeg være mye hjemme i sommer. Skal bade og kose meg, blant annet på hytta her i Rømskog. Der skal bygge litt i sommer. Bygge på hytta, lage brygge og stupebrett. Muligens tar vi også noen turer til badeland, for eksempel i Askim.

Marcus Malnes Berg: – Jeg skal en liten tur til Danmark. Ned med

båten og nesten rett hjem igjen. Så skal jeg til Tyrkia i to uker. Det gleder jeg meg veldig til. Dessuten skal jeg på fotballturnering i Arvika. Dit skal forresten de andre i klassen også, unntatt Vebjørn. Ellers blir det mye fising. Jeg elsker å fiske. Får både ørret og gjedde når jeg fisker her i Rømskog.

Viktor Nilsen: – Jeg skal fiske nesten hele tiden. Jeg er helt gæren etter å fiske. Rekordene er ti timer på én dag. Den største fisken jeg har fått er ei gjedde på 8,5 kilo. Den var svær. Jeg har fått meg båt, så det blir nok å kjøre seg noen runder med den i sommer. I tillegg til fising blir det naturligvis fotball. Jeg skal også til Arvika. Kanskje blir det også en tur til Liseberg i løpet av ferien. Vi får se.

Lars Johansson er et rivjern av en kulturarbeider. Han er både utøvende artist og ungdommens beste venn gjennom sitt arbeid i Ungdommens Kulturhus i Marker. – Ungdommen fortjener at voksne tar dem på alvor. Det er fryktelig morsomt å jobbe med den flotte Marker-ungdommen, sier han.

PORTRETET

Han heter Johansson, men er ikke svensk i det hele tatt.
 – Jeg er indre østfolding, men liker godt å kalle meg Ørje-gutt.
 Jeg stortrives i Marker og har en fryktelig morsom jobb. Det er herlig å jobbe med ungdom. De fortjener å bli tatt på alvor.
 I Ungdommens Kulturhus har vi et fint og kreativt miljø.

Ungdommens beste venn

ØYVIND OTTERSEN, TEKST
 SIRI M. DALNOKI, FOTO

Lars Johansson er leder av Ungdommens Kulturhus i Marker. Han er trubadur, skuespiller, teaterregissør, inspirator, snekker, alt-mulig-mann og elektriker.

– Jeg er utdannet elektrotekniker og har to år på musikalartistlinjen på Bordar i Oslo. Alt annet driver jeg med uten å ha noen formell utdanning, sier han.

Alltid positiv

Lars Johansson er allsidig, blid og alltid positiv. Hans stå-på-humor smitter over på omgivelsene, og få, om noen, har spredt så mye glede og optimisme i ungdomsmiljøet i Marker. Ja, ikke bare blant ungdom. Lars Johansson dukker opp overalt hvor det stelles i stand til hyggelig samvær.

– Jeg trives usedvanlig godt i kulturelle sammenhenger, og spesielt blant ungdom er det meningsfullt å jobbe. Vi har mye fin ungdom, og de fortjener å bli tatt vare på. Ungdommens Kulturhus er et flott tilbud til de unge. Her er det sjelden andre voksne til stede. Ungdommen får selv lage innhold i tilbudet.

– Og du er her hele døgnet?
 – Noen ganger kan det føles slik, men jeg har stor frihet. Jobber når det trengs.

– Høres ikke ut som noen hundreprosent stilling?

– Nei, det er det heller ikke. Jeg er ansatt i 62,44 prosent stilling på ungdomshuset. Har 20 prosent i barnehagen, 4,07 prosent i kulturskolen og 13,59 prosent i ungdomsskolen. Det skal bli hundre til sammen, men jeg jobber nok reelt 160 prosent, sier Lars Johansson med et smil. Selv er han ikke bekymret for arbeidsmengden, men må innrømme at hans bedre halvdel, Anette Jaavall og de to barna Moa Larsdatter Jaavall (3) og Vilma Larsdatter Jaavall (9 mnd.) nok synes at det kan bli vel mye jobb på pappa.

– Jo da, men det har sin verdi for familien at pappa gjør noe han stortrives med.

Helnorsk

– Johansson. Høres unektelig svensk ut. Hvor svensk er du egentlig?

– Ikke svensk i det hele tatt, sier Lars som forklarer:

– Pappa var tvilling og ble født under krigen.

Hans mor døde i barsel, og faren klarte ikke å ta seg av barna. Pappa ble adoptert bort til en svensk familie i Rakkestad. Derav navnet Johansson.

Selv bodde Lars sju år i Rakkestad. Foreldrene skilte seg, og Lars ble med mor og tre eldre søstre til Trømborg. Så ble det Mysen. 19 år gammel flyttet han til Oslo for å bli elektriker. Da var han allerede sammen med Anette fra Ørje. De to bodde ni år i hovedstaden. Anette gikk på BI. Lars drev med strøm og teater.

– Så ble prosjektet «På grensen til rock» opprettet i Marker. Jeg ble headhundet uten å vite om det. Jeg tok den halve stillingen og pendlet fra Oslo. Senere fant vi ut at vi skulle flytte til Ørje. Det har vi ikke angret på. Her har vi det deilig. Anette har jobbet med spedisjon, men begynner i Marker Sparebank når fødselspermisjonen er over.

Kultur

Lars Johansson har alltid mengder av ideer og pågangsmot. Han ser bare muligheter og løsninger. Problemer bekymrer ham ikke så mye. Han skriver sanger og fremfører dem ved ulike anledninger. Sanger og gitarspill som til de grader minner om Øystein Sunde.

– Jo da, jeg må innrømme at Sunde er et forbilde. Jeg skulle gjerne ha spilt sammen med ham. Det nærmeste jeg har kommet er en gang jeg spiste frokost i samme rom.

– Hva er det som får deg til å trekke til scenen? Liker å eksponere deg?

– På en måte ja. Alle som opptrer er avhengige av publikum. Det er en helt unik følelse å stå foran et publikum. Men det er også gleden av å få til noe. Få folk til å smile og le. Jeg elsker å se at andre mennesker er glade. Det er selve drivkraften for meg. Å gjøre mennesker glade.

Ungdommens Kulturhus

Lars Johansson startet i prosjektet «På grensen til rock» 1. mai 2004. Nå er Ungdommens Kulturhus for lengst etablert, og signalene fra ungdommen er gode. I huset der Ørjetun i sin tid holdt til, lages det kultur på ungdommens premisser. Her er det band som øver, det er dans, radio-sendinger, avisproduksjon, sang, teater og studio. Ungdommen får boltre seg, under kyndig ledelse av Lars Johansson.

– Er du en potensiell kultursjef i Marker?

– Det er fryktelig morsomt å jobbe med kultur og ungdom. Hadde kanskje en ambisjon om å bli kultursjef, men det har jeg slått fra meg. Nå driver jeg som jeg gjør og er godt fornøyd med det. Får masse positiv respons og har det helt utmerket.

– Hvorfor denne interessen?

– Vet ikke helt, men som barn på Mysen hadde jeg en ungdomsleder som ga av seg selv for at vi unge skulle ha det bra. Det har betydning voldsomt mye for meg. Det er viktig at voksne setter pris på deg som ung. En voksen som ikke er forelder, og ikke kamerat, men noe midt imellom. Dette var veldig godt for meg, og jeg håper å kunne være en slik person for de unge i Marker.

– Sportsinteressert?

– Var ganske god på skøyter som ung, men fikk kneproblemer. Da ble jeg truffet av musikken, og her er jeg. Men hadde nok arvelige anlegg for skøyter. Faren min var god. Så god at han en gang slo legendariske Grisjin i samløp. Grisjin hadde verdensrekorden på 500 meter i mange år, sier Lars Johansson, som slett ikke klarer å skjule sin stolthet over farens meritter på skøytebanen.

Superoptimist

– Hvordan er det mulig å være glad og positiv hele tiden?

– Jeg er optimist. Jeg har aldri hatt en dårlig dag. Har massevis av hyggelige minner. Storkoser meg hele tiden. Liker meg godt sammen med unge mennesker. Hadde tre storesøstre og nå Anette og to døtre. Ikke så rart at jeg trives ekstra godt sammen med jenter. Men jeg er klar på at man ikke skal ta alt for gitt. Man må jobbe for å ha det bra. Ikke noe kommer ikke av seg selv.

Jeg har aldri hatt en dårlig dag.

Bamsefar på snarvisitt

Vi har både ulv, gaupe og villsvin i Grenseland. Fra tid til annen kommer også bamsefar på besøk. Det skjedde for noen uker siden i Aremark. Både Nora Bønøgård og Bjørn Grøstad oppdaget sporene mens de ennå var rykende ferske.

Bjørn Grøstad så ikke bjørnen selv, men bamsefar spasert forbi husveggen hans på bare noen få meters avstand.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST. SIRI M. DALNOKI, FOTO

– Vi vet at bjørnen gikk her like før vi oppdaget sporene. Det skjønnte vi på bikkja, sier Grøstad. Han og naboen Nora Bønøgård bor bare noen titalls meter fra der den halv voksne bjørnen passerte på vei sydover.

Streifdyr

De siste årene har Aremark sporadisk hatt besøk av bjørn. Mest sannsynlig streifdyr. Hanner på vandring. De færreste har imidlertid sett bjørn. Møkk og utgravde maurtuer har vært det nærmeste folk har kommet til det store rovdyret. Denne gang var det tydelige spor på to steder. Et av dem langs riksvei 21 mellom Strømsfoss og grensen til Marker. Bjørnen har gått i fuktig leire. Så tydelige bevis på bjørn i Aremark er det lenge siden vi har hatt.

– Hvor bjørnen tok veien vet vi ikke. Den gikk i sydøstlig retning. Mot Hallesby. Kanskje forsvant den mot Stora Lee og inn i Sverige. Kanskje gikk den mot Halden. Eller kanskje snudde den og dro nordover til Marker. Vi har ingen flere spor, sier Bjørn Grøstad.

Helt inntil riksvei 21 nord i Aremark ble disse rykende ferske bjørnesporene funnet for et par uker siden.

EN TRYGG FERIE ER EN GOD FERIE

Gode forsikrings- og kortprodukter gir et godt utgangspunkt for en trygg ferie.

Sommerferien nærmer seg og det kribler i magen med tanke på sol, sommer og late dager sammen med familie og venner. Grå vinterhud våkner til liv under varme solstråler og slitne kropper får ny vitalitet i lette sommerklær. Ingenting lader vel batteriene bedre enn en god ferie - og ingenting er vel mer skuffende enn at ferien blir ødelagt eller ikke når opp til forventningene.

**SNAKK MED OSS I MARKER SPAREBANK OM
FORSIKRINGS- OG KORTLØSNINGER TILPASSET
DIN FERIE OG DINE BEHOV.**

TERRA

Marker
sparebank
– førstevalget

Giske Sæther Rostad med lille Hans Jakob og Helene Bokerød Larsen med Casper koste seg på småbarnstreff i Aremark i slutten av mai.

Treff for store og små

– I starten var det kun babyer og deres mødre på småbarnstreff i Aremark. Men nå kan alle som vil komme og utveksle erfaringer, få tips og ha det sosialt, forteller Frøydis Wiig.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Tradisjonen tro møttes småbarnsforeldre med barn den siste tirsdagen i mai i peisestua på Furulund. Småbarnstreffet i Aremark har holdt det gående i 14 år. Astrid Selmer Olsen tok initiativ til å starte opp småbarnstreffet, men i dag er det nye ildsjeler som drar i trådene.

Tips og råd

Aremarkshelsesøster Karin Tylén ønsket alle store og små hjertelig velkommen. I løpet av hvert småbarnstreff pleier hun å ta opp aktuelle temaer og gir tips og råd til foreldre.

– Jeg følger årstidene. Nå like før sommeren tar jeg opp problemstillinger i forhold til sollys, klær, vann og mygg. Om høsten har vi fokus på sikkerhet, bruk av refleks og sykkelhjelm. Så kan selvfølgelig alle komme med spørsmål om ting de

lurer på, forteller en engasjert helsesøster.

Hun synes småbarnstreffet er en fin måte for folk å bli kjent på.

– Mange synes det er koselig å være her. Her kan de bli kjent med hverandre, både aremarkinger og nyinnflyttede, tillegger Tylén.

Nyfødte tvillinger

Etter at alle mødre har presentert seg og sine, tar det ikke lang tid før praten går livlig. Viktigheten av å sette grenser for barna, og om en skal gi etter innimellom, ble diskutert. Imens lå lille Sigrid (1/2 år) på gulvet og lekte og hadde få problemer med å underholde seg selv. Storesøster Johanna (snart 2) koste seg med bolle, og gikk rundt og fortalte sine første fraser.

Helsesøsteren opplyste om antall nyfødte i Aremark i mai – blant annet tvillinger.

– Det viktigste på småbarnstref-

Sigrid (1/2 år) var med mamma Elin Sørli Buer og storesøster Johanna på småbarnstreff.

fet er å ha det sosialt. Før var det et rent babytreff, men slik er det ikke lenger. Det er ikke noe i veien for at de som er hjemme med barn i

barnehagealder kan komme hit, forteller Frøydis Wiig, en av primus motorene for småbarnstreffet.

Byggmester Jens Frøne

Bygg og dykkertjenester

Tlf. 905 61 372

www.frone.no

Harald Nordeng (fra venstre), Elizabeth Gabor, Knut Haneborg, Jørn Krogstad og Mats Ringsby i Rømskog Biobrensel.

En røff bransje i Rømskog

Alt metallet blir sortert
fra rivningsvirke og går til
gjenvinning.

Det støver godt fra arbeidet på biobrenselanlegget. I denne hallen blir materialer sortert ut og trevirke kappet til flis.

Bedriften produserer 15-20.000 tonn brenselflis i året.

Jørn Krogstad har full kontroll på spakene.

Harald Nordeng, daglig leder, ser lyst på fremtiden til bedriften.

– Å jobbe her er ikke som å jobbe på en syltetøyfabrikk. Dette er en røffere bransje, påpeker Harald Nordeng, daglig leder i Rømskog Biobrensel, mens støvskyer i stekende solskinn brer seg over anlegget.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Rømskog Biobrensel ligger helt nord i Rømskog kommune, på grensen til Setskog. Her er tre mann i sving med den daglige driften. Daglig leder Harald Nordeng drar i trådene fra sitt kontor på Alnabru i Oslo.

Rivningsavfall

På tampen av 1998 ble konkursboet til tidligere Rømskog Sag og Høvleri kjøpt opp, og Rømskog Biobrensel ble etablert. Bakgrunnen for etableringen var at Metodika Gjenvinning og Løvås Transportfirma, som Harald Nordeng og hans far eier, trengte bedre plass. De to bedriftene har drevet med transport og håndtering av industriavfall helt siden 1920-tallet.

– Utfordringen vår i Oslo var å få nok plass. Vi hadde behov for boltreplass for å kunne videreutvikle driften, forklarer Harald Nordeng.

Rømskog Biobrensel startet med bygg og rivningsavfall. Avfallet blir sortert og treverket hogd til brenselflis, som igjen blir levert til store varmeverk i Sverige. Bedriften produserer også jord.

– I Sverige har omtrent hver eneste by et varmeverk. Sammenlignet med Norge ligger svenskene langt fremme når det gjelder biobrensel. Derfor er markedet vårt Sverige. Men Norge kommer etter, mener Nordeng.

Blant kundene til Rømskog Biobrensel er svenske «Vattenfall» og «Eon Varme».

Logistikk

Fra 1. mai har de ansatte Jørn Krogstad og Mats Ringsby fått en ny driftsleder, Hugo Haneborg. Han har sin bakgrunn fra metallbransjen. På anlegget i Rømskog tar de imot treverk fra Returtre og tyngre bygningsavfall. I tillegg ses det på produksjon av jord.

– Utfordringen vår i dag er kostnader i forbindelse med logistikken. Det er tøft økonomisk, og vi har jobbet intenst for å få fylt opp lastebilene begge veier. Treverk blir hentet i Oslo og på Spilhaug i Aurskog og kjørt hit. Da er det viktig at bilene ikke går tomme tilbake, forklarer Harald Nordeng og fortsetter:

– Derfor har vi også sett litt på produksjon av jord.

Bedriften produserer 15-20.000 tonn rivningsvirke i året.

En ung bransje

Biobrenselanlegget i Rømskog ser fortsatt ut som et fullverdig sag og høvleri. Men store hauger med flis, kvist og kompostjord vitner om at sagbruket er historie. I løpet av sommeren skal området ryddes, og saker og ting skal settes bedre i system.

– Gjenvinning er forholdsvis nytt i Norge. Det er en ung bransje i utvikling. Velferds-Norge forbraker mye, og gjenvinning øker. Fra neste år blir det muligens et nasjonalt forbud mot deponering av organisk materiale. Så vi ser lyst på fremtiden, smiler Nordeng.

Søsknene Harry og Helli Neumann koste seg og tittet på biler på «All Over Again».

– This is magic!

Besøkende til arrangementet «All Over Again» var overstrømmende fornøyde. Blant annet Harry fra Australia, som var på besøk hos sin søster. – This place is magic! Sa han.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Speiderne fra Marker hadde gjort en fantastisk jobb med å stille i stand 50- og 60-talls-arrangementet lørdag 14. juni. Og det fikk de høre – både fra besøkende og fra politikerne i kommunen.

Gamle doninger

Med over 70 påmeldte nostalgiske biler var stemningen som den skulle. Solskinn, jenter i prikkete kjoler, gutter med tidsriktige frisyrer, Wunderbaum og terninger hengende i

speil, levende musikk og røyk fra grillen preget Rådhusplassen denne lørdagen.

Mange fra Ørje hadde fått ut amerikanerne sine, men også folk fra Mysen, Askim og Trøgstad kjørte sine gamle doninger til «All Over Again».

– This brings back memories, sa Harry Neumann fra Australia, mens han bøyde seg fremover og så nedunder et panser.

– It's not original, sa han med et lurt smil.

Han er på besøk hos sin søster Helli Neumann for annen gang og

synes Marker er fantastisk fint, ikke minst naturen.

– It's all desert where I come from, kommenterte han med bred australsk dialekt.

Bingo, swing og fest

Det er første gang speiderne har arrangert «All Over Again». Dagen startet med bingo i rådhuset, etterfulgt av swingkurs med Kristine Aasgaard fra Aremark.

Inger Eline Olsen Torp og Guro Nordby Solbrekke var blant swingdeltakerne som holdt ut helt til slutt.

– Det er utrolig moro, sa jentene, som ikke tror dette var siste gangen på dansegulvet.

I mangel av mannlige dansere ble ikke antall deltakere mer enn rundt tolv, men dansegleden så ut til å være upåklagelig likevel.

Etter dansekurset inntok det lokale bandet «Red Light Rockers» scenen på Rådhusplassen, mens folk koste seg med grillmat og tittet på bilene. Så var det duket for mer musikk med «Riot Boys» og kåring av fineste bil, før festen fortsatte med gammaldans på Tangen til langt utpå den lyse sommerkvelden.

– Dette har vært helt topp, sier Lene Jensen og lener seg godt tilbake i sin Cadillac fra 1959, som hun mente var den fineste bilen på Rådhusplassen.

Sander «kjørte» pappas Camaro, med nabojenten Eline i baksetet.

– Dette er utrolig bra. Det er moro å få til et slikt arrangement på Ørje, synes Jørn Larsen fra Ørje og Linn-Elise Pettersen fra Askim, her foran førstnevntes Pontiac Bonneville.

Kim Thomas Klund (fra venstre) Even Ruud, Audun Berg Jaavall og Knut Olav Karlstad (trommer, skjult) i bandet «Red Light Rockers».

Grenseland før og nå

Gamle bilder er det alltid morsomt å studere. Da kan nostalgien få regjere i noen øyeblikk. Samtidig kan vi gjøre oss opp en mening om forandring alltid er til det bedre.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Disse bildene viser Aremark sentrum før og nå. Det gamle bildet viser at det har skjedd mye de siste 30 årene. Samtlige bygninger på bildet er nå historie. Aremark meieri ble totalskadet i brann i 1975. Ingar Winters bygde sin nye forretning på samme sted. I dag er det blitt Joker, og ny eier er Jian Ke. Tvers over veien ligger i dag Aremark Bensin & Service, som eies og drives av Tom Winters.

Bygningen til høyre på det gamle bildet, delvis skjult av trær, ble revet i januar 1999. Noe av det siste dette gamle huset fikk oppleve var filminnspillingen av Eva Isachsens «Cellofan - med døden til følge». Huset fungerte i filmen som Skogmark pensjonat. Kjente størrelser som Sverre Anker Ousdal og Andrine Sæther tilbrakte noen hektiske dager i Aremark i forbindelse med innspillingen.

Et gammelt bilde fra Aremark sentrum. Ingen av bygningene på bildet står der lenger. (Foto: E. Sem A.s. Halden)

Aremark sentrum i dag, med Joker og bensinstasjonen på hver sin side av riksvei 21. (Foto: Øyvind Ottersen)

Har du gamle blinkskudd fra Grenseland?

Vi vil gjerne låne bilder og presentere dem for våre lesere. Ta kontakt!

Lauvås vil på Tinget

Stein Erik Lauvås (43) ønsker seg en plass på Stortinget. Markers populære ordfører sier til Smaalenenes Avis at han har ambisjoner om å få en plass i landets nasjonalforsamling.

Det er Marker Arbeiderparti som overfor fylkespartiet har lansert ordføreren. Selvfølgelig ikke uten at hovedpersonen selv har sagt seg villig.

Ønsket om å bli stortingsrepresentant bunner definitivt ikke i noen misnøye med dagens jobb som ordfører. Til Avisa Grenseland sa Lauvås for noen uker siden følgende:

– Jeg stortrives som ordfører i Marker. Har aldri hatt det så bra som nå.

Men om resten av Østfold får øynene opp for Stein Eriks kvaliteter, vil nok tiden som ordfører være over for denne gang.

Idylliske tomter i Strømsfoss

Interessen for byggeklare tomter i Strømsfoss er god. To av tolv tomter ble solgt etter kort tid.

Strømsfoss nord i Aremark har de senere årene vært gjenstand for en markant forskjønnelse. Dette knutepunktet av historisk verdi, der vei og vann møtes, er mer attraktivt enn på mange år.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST

Nå er et nytt boligfelt opparbeidet, og de første tomtene er allerede solgt.

Alf Ulven har lagt ut tolv tomter for salg. Disse ligger høyt og solrikt til, bare et steinkast fra Haldenvassdraget. Tomtene synes å være svært attraktive. Etter kort tid er to solgt, og flere har vist interesse for de øvrige.

– Det blir lagt ut båt plasser til hver tomt. Prisen er selvkost på bryggeanlegget, sier Alf Ulven, som håper at utbyggingen av boligfeltet vil bidra til en ytterligere styrking av Strømsfossområdet. Et område som allerede neste år får ytterligere en attraksjon når den restaurerte DS «Turisten» får sin hjemmehavn nettopp her.

Distriktets eget forsikringselskap

LOKALT STYRT OG EID SIDEN 1862

[Vi har i år utbetalt hele 1,8 mill. kroner i utbytte til våre kunder/eiere]

Servicekontor i Aremark

Hver torsdag kl. 09.00–15.00
Aremark næringshage
Telefon 69 81 01 80
Feriestengt i juli

Hovedkontor Marker

Åpent mandag–fredag kl. 8.30–15.30

Servicekontor på Rømskog

Første og tredje onsdag
i måneden kl. 14.30–17.00
Kommunehuset
Telefon 69 85 91 77
Feriestengt i juli

Ved skade ring: 03100
(24 timers service)

www.gjensidige-marker.no
E-post: marker@gjensidige.no

GJENSIDIGE
Marker Brannkasse

Fellesbygget, Storgt. 55, 1870 Ørje
Telefon 69 81 01 80 – Telefaks 69 81 01 90

Hege ordner innkjøpene

Det høres kanskje litt byråkratisk og kjedelig ut, men faktum er at Hege Hansens innføring av nye innkjøpsrutiner i Grenseland-kommunene fører til at det frigjøres økonomiske midler som kommer befolkningen til gode. – Jo da, jeg sparer nok kommunene for langt større summer enn det som går med til min lønn, sier den blide 38-åringen.

ØYVIND OTTERSEN, TEKST
SIRI M. DALNOKI, FOTO

– Selv små kommuner bruker mange penger på innkjøp. Det kan være legemidler, innkjøp til veivedlikehold, byggeprosjekter, mat, bleier. Ja, alt en kommune trenger å kjøpe inn. Min oppgave er å få en god oversikt og sørge for at alt går riktig for seg og lage gode avtaler som gir fornøyde brukere. At vi følger lover og regler og legger ut på anbud der det kreves. Vi må følge «Lov om offentlig anskaffelse», sier hun.

– Og selvfølgelig er det min jobb å sørge for at vi får best mulig pris når vi handler, men også andre kriterier vektlegges ved valg av leverandør. På den måten sparer vi kommunene for store beløp årlig. Penger som kan brukes på andre viktige oppgaver, sier Hege Hansen

– Jeg er ferdig med en innkjøps-håndbok som er vedtatt i de tre grensekommunene, noe som jeg håper skal gjøre hverdagen enklere for dem som kjøper inn i kommunen. Jeg må også fortelle at NHO ga Marker kommune, som første kommune i Norge, 50.000 kroner til etablering av innkjøpssamarbeidet i grenseland og det å ha fokus på lovverket.

Hedmarking

Dialekten røper raskt at vi har med en hedmarking å gjøre.

– Ja, jeg kommer fra Løten i Hedmark. Har bodd sju år på Mysen og har en sønn på snart 7 år. Siden 2005

har jeg vært ansatt i Marker kommune. Jeg har 60 prosent stilling i grensesamarbeidet og arbeider 40 prosent med investeringsprosjekter i Aremark.

– Før det jobbet jeg med innkjøp i ni år i det private. For firmaer som blant annet Choice Hotels Scandinavia ASA, ICA, Meny AS og Narvesen Engros AS. Tenkte egentlig at jeg skulle starte for meg selv. Tok kontakt med Bedriftssenteret i Askim. Der traff jeg Vidar Østenby. Nå har vi etablert et innkjøpssamarbeid mellom Marker, Aremark og Rømskog, sier Hege Hansen.

Rettferdig

– Litt av hensikten med de rutinene som nå innføres er at alt skal bli mer rettferdig. Det er mange dokumenter som skal fylles ut, og ting må gjøres riktig. Vi kan ikke ta ting på sparket. Det er rettferdig, samtidig som det stiller krav til de firmaene som ønsker å selge varer og tjenester til kommunene. En av mine viktige oppgaver er å spre budskapet til næringslivet om hva som kreves for å være med i konkurransen om å levere til kommunene. Blant annet er det et krav at alle anbud over 500.000 kroner må legges ut på www.doffin.no. Det er bare å venne seg til å bruke det nettstedet, sier hun.

– Mange penger går ut av kommunekassene hvert år, og derfor er det viktig å spare der det er mulig. Jeg forsøker å tenke langsiktig, både i forhold til økonomi og miljø. Hastekjøp er dyrt. Det er viktig å ha en plan.

Hege Hansen har mange års erfaring med innkjøp i privat sektor. Nå jobber hun med innkjøp i Aremark, Marker og Rømskog. – Det er mange penger å spare. Jeg har nok tjent inn min egen lønn flere ganger, sier hun.

– Og du er rimelig godt fornøyd med hva du har oppnådd så langt?

– Ja, men arbeidet er langt fra sluttført. Vi har ennå mye å hente. Men jeg har nok spart inn min egen lønn flere ganger allerede, sier hun.

Store prosjekter

– Hvilke store prosjekter er du involvert i akkurat nå?

– Det er mye som skjer i Grenseland. I Aremark er det flerbruks-hallen, ombyggingen av rådhuset, arbeider på skolen og i barnehagen. I Marker skal det bygges tribune i slusene, ny brannstasjon og mange andre store og små prosjekter. Veier, slamtømming, medisinsk forbruks-

materiell. Ja, listen er lang, og vi prøver å samkjøre på de områder det er lønnsomt for de tre kommunene å gå sammen om en avtale. Det er penger å spare der man ikke har avtaler.

– Får du mye kjeft fordi du snur opp-ned på etablerte rutiner?

– Nei, egentlig ikke. Jeg treffer veldig mange hyggelige mennesker. De er engasjerte, og jeg synes jobben er spennende. Men det er klart at noen synes det er rart med forandring. Folk forstår likevel at det er nødvendig, og at det alt i alt kommer innbyggerne og kommunene til gode.

kafè Optimist

Kafè Optimist er eneste kafé mellom Ørje og Bjørkelangen og Töcksfors og Bjørkelangen. Ligger sentralt på Rømskog. Like ved kommunehuset. Salg av enkel mat, som baguetter, rundstykker, smørbrød o.l.

Div. treartikler. Kaffekopper, fjøler, smørbuter, rømmetrusker + mye annet. Ikke kjøp forbi neste gang, men ta en pause med en kaffe og en kakebit.

Åpent mandag til fredag 10–16.

Nina Hellebakken. Tlf 97 68 92 43 • E-post: [nnilse@online.no](mailto:nnilsse@online.no)

Enkel servering • Hjemmebakst • Souvenirer • Gaveartikler

GRANLI RØR

Nybygg • Rehabilitering • Service
Sanitæranlegg • Varmeanlegg
Kloakkrensing • Vannrensing

Storgata 43 1870 Ørje
Tlf. 69 81 12 71 • Mob. 90 91 42 32
stig-erik.granli@granliror.no

Idylliske badestrender

Det er mange fine og idylliske badeplasser i Grenseland. De fleste av dem finnes langs Haldenvassdraget. Rømskog grenser ikke til vassdraget, men det plager neppe rømsjingingene, for de har den flotte Rømsjøen å forfriske seg i. Blant annet på store, flotte Sandvikstrand eller på den litt mindre Kirkesandstrand ved Rømskog kirke.

Sandvikstrand i Rømskog kan by på massevis av fin og innbydende sand. (Foto: Siri M. Dalnoki)

Kirkesandstrand ved Rømskog kirke er en yndet badeplass for blant annet skoleelevene ved Rømskog skole. (Foto: Siri M. Dalnoki)

På besøk hos

48 medlemmer og sympatisører i veteranbåtforeningen M/S Thors venner har besøkt Hansen og Arntzen & Co AS båtbyggeri i Stathelle for se på restaureringen av Haldenvassdragets ubestridte dronning, D/S «Turisten».

GUNNAR ARVESEN, TEKST OG FOTO

Med bagasjen var diverse originale gjenstander som skulle tilbakeføres til fartøyet. Blant annet tre flotte lanterner, gitt av Aslaug og Helge Bakken, og det originale rattet i massiv messing, gitt av Haldenvassdragets Kanalmuseum på Ørje. Aslaug Bakken er for øvrig datter av Harald Nilssen, som i en årrekke var kaptein på D/S «Turisten».

Klump i halsen

Inne i verkstedshallen fikk gjestene klump i halsen. Der lå hun, Dronningen, nøyaktig som i sin fordums storhet. Nå med overbygget, styrehuset og rekka på plass. Arbeidet er utført som det flotteste håndverk og med detaljer som rett og slett er til for å nytes.

Under dekk er innredningen langt på vei ferdig. Alle salonger og rom er avdelt, og dampkjelen er på plass. Det er også røykkanalene som forbinder kjelen med skorsteinen.

Dampmaskinen, derimot, var mer slitt og i dårligere tilsand enn man hadde håpet. De vitale deler av maskinen er i England for overhaling. Arbeid som utføres i nært samarbeid med Norsk Teknisk Museum, som eier maskinen.

I rute

Restaureringsarbeidene er i rute. Det som foregår er intet mindre enn en kulturhistorisk sensasjon. D/S «Turisten», som vi alle var så glade i, er tilbake i Haldenkanalen om ganske nøyaktig ett år.

Dette har vært mulig, først og fremst fordi eierne, D/S Turisten A/S, ved Alf Ulven og Tore Aksel Voldberg, har bevilget de nødvendige økonomiske midler. Mange svært dyktige firmaer og enkeltpersoner har jobbet og jobber i prosjektet. Mange burde nevnes, men lista ville bli så alt for lang. Det får holde med ett firma og en enkeltperson: Hansen & Arntzen CO, A/S båtbyggeri i Stathelle og prosjektleder Thor Østensvig fra Aremark.

joker
– helt i nærheten

www.joker.no

**LEGG HANDLETUREN
TIL AREMARK
(det lønner seg)**

Vi satser ekstra på:

- Frukt og grønt
- Ferske brødvarer
- Gode middagstilbud
- Stort og variert vareutvalg

Åpent: 9–19 (15)

Det skjer i Grenseland

Gjennom hele sommeren skjer det små og store kulturarrangementer i Grenseland. Her er noe av det som skjer. Men følg gjerne med på lokale oppslagstavler der du måtte befinne deg. Det dukker alltid opp noe nytt og spennende.

Aremark:

- 20. juni: Strømsfoss mølle. Konsert med visesanger Frank Skovrand.
- 21. juni. Fangekasa. Konsert med jentebandet KEEP.
- 22. juni. Bøensæter. Friluftsgudstjeneste med vikarprest Aage Martinsen.
- 3. juli. Strømsfoss. Visekonsert med Kalle Zwilgmeyer, Sture Ekholm og Leo Leonardsen.
- 5. juli. Arebekken bygdetun. Åpen Dag.
- 2. august. Nössemark–Aremark. Pilegrimsvandring.
- 9. august. Strømsfoss. Strømsfossdagen.

Marker

- 23. juni. Tangen. Familiearrangement i regi av Ungdommens kulturhus.
- 27. –29. juni. Brugsområdet. Slusefestivalen. Tettpakket program med musikk og mange aktiviteter. Også konsert i Øymark kirke.
- 27. juni. Ørje Brug. Pubkveld med dansemusikk.
- 27. juni. Øymark kirke. Jazzkonsert med Pastor Wang Quintet.
- 28. juni. Ørje Brug. Teaterforestilling med Stubbefolket.
- 28. juni. Ørje Brug. Teaterforestilling med Ungdommens Kulturteater.
- 28. juni. Ørje Brug. Olabilløp.
- 28. juni. Nedre slusekammer. Jazzkonsert med Sir Bourbon Dixieland Band.
- 28. juni. Brugshallen. Jazzkonsert med Maiken Christiansen kvintett og Sir Bourbon Dixieland Band.
- 29. juni. Brugshallen. Gudstjeneste. Musikk av Slusebrass og sang av Marcanto.
- 29. juni. Otteid grendehus. Hoppeslottdag.
- 29. juni. Lund gård. Utendørskonsert. CornelisCabaret med Alexander Hermansen og Rolf Stagre.
- 13. juli. Rørvik Camping. Friluftsgudstjeneste.
- 26. juli. Storgata. Frimarked.
- 29. juli. Rødenes kirke. Olsokgudstjeneste. Slusebrass spiller i prestehagen.
- 9. august. Tangen. Fernando spiller til dans.
- 15. august. Marker bo- og servicesenter. Allsang med Jenny Jensen. Ragnar Sønstegaard og Steinar Fundingsrud akkompagnerer.
- 16. august. Linnekleppen. Linnekleppen fyller 100 år.
- 23. august. Otteid grendehus. Auksjon

Rømskog

- 21. juni. Kurøen. Markedsdag i regi av Rømskog IL
- 21. juni. Kurøen. Dansefest med Rune Rudberg.
- 28. juni. Kurøen. Bok-loppemarked i regi av biblioteket.
- 28. juni. Kurøen. Kørren-køntri-kørv & kos. Familiearrangement.
- 5. juli. Kurøen. Unionsmarathon.

«Dronningen»

Aslaug Bakken overleverer D/S «Turistens» gamle, originale lanterner i Geir Arntzens varetekt. Terje Holth fra Aremark holder akterlanternen.

Øvre salong og akterdekk. Vinduer til bysse og aktersalong.

Turisten på Strømsfossdagen

Under Strømsfossdagen 9. august har du muligheten til å bli oppdatert på hvordan det går med restaureringen av DS «Turisten». Veteranbåten M/S «Thor» har egen stand under arrangementet, og der vil det bli vist film og orientert om prosjektet.

Hvor er ankeret?

Er det noen som vet hvor det originale ankeret til DS «Turisten» befinner seg? Geir Arntzen på verftet i Stathelle er på jakt etter ankeret og håper at det skal være mulig å få det tilbakeført til den nyrestaurerte båten. Samtidig ber

han om hjelp til å få vite hvor dypt det er på det dypeste i Haldenvassdraget. Vet du noe om dette kan du sende en epost til følgende adresse: post@byline.as

EN PLASTBEDRIFT MED 40 ÅRS ERFARING

**Vakuumforming
og CNC-fresing av plast**

Moene, 1798 Aremark. Telefon 69 19 84 88
e-mail: benthe@nyplast.no

Hyggelig strikkefest

– Jeg holder på å strikke skjerf til jul, forteller Anne-Lise Nordnes (nærmest). Ved siden av henne sitter Elsa Tangen og konsentrerer seg om håndarbeidet.

Hver tirsdag er det strikkecafé på Fosbykollen eldresenter i Aremark. Da går mye tid med til sosialt samvær, kaffedrikking og kakespising. Og til strikking og annet håndarbeid.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

En fast gruppe ivrige damer, og én mann, pleier å møte opp i aktivitetsstua på Fosbykollen disse tirsdagene. Her er det høy skravle- og hyggefaktor blant de eldre. I samarbeid med Bygdesentralen stiller Grethe Aarbu, Berit Akre og Ingrid Lunde i stand opplegget – med kaffe, kaker og loddrekninger.

Et godt tiltak

– Flere her produserer noe enormt! Skryter Grethe Aarbu, og understreker:

– Men det er det sosiale som er viktigst. Folk kan komme hit og ha med egne håndarbeider, eller bare være her for å ha det hyggelig.

En må ikke kunne strikke for å være på strikkecafé. For læremestere er det flere av her. Kaféen er åpen for alle, uansett alder, og det er plass til mange flere.

Magne Simonsen trives som hane i kurven. Han får god hjelp fra Berit Akre når noe går litt galt. Anne-Lise

Nordnes synes strikkecaféen er et godt tiltak.

– Her er det kjempemoro å være. Det er trivelig å komme seg ut og treffe folk og ha det koselig, smiler Nordnes.

Berit Akre hjelper Magne Simonsen. Han er eneste hane i kurven på strikkecafé på Fosbykollen i Aremark.

Elgfestivalen

Musikk, mat, aktiviteter og moro.
Show med båten Elias for de minste

www.elgfestivalen.no

Dance With A Stranger
Belfast Muslims
Dixie Freaks • Buddies • Teddy Bears

AREMARK 5.-7. SEPTEMBER 2008

Kallak Bygg er blitt til KB entreprenør as

Kallak Bygg var svært nær konkurs da en investor dukket opp og blåste nytt liv i bedriften. Nå heter firmaet KB entreprenør as. Daglig leder i det nye selskapet er Ove Andreassen.

Snart klart for Slusefest

Jazz på båt i nederste slusekammer er en populær tradisjon under Slusefestivalen i Marker. (Foto: Jørn Fjeld)

Den årvisse Slusefestivalen i Marker er rett rundt hjørnet. Er du glad i musikk og liker å treffe folk, bør du ta turen til Ørje den siste helgen i juni.

SIRI M. DALNOKI, TEKST

Fredag 27. juni åpner Slusefestivalen. Det hele starter med pub i Brugshallen på Ørje Brug og jazzkonsert i Øymark kirke med pastor Wang Quintet fra Oppland. Andre trekkplastre under kategorien slusejazz er Majken Jazz og Sir Bourbon Dixieland Band.

Jazz er viktig

Arrangørene for festivalen er Stiftelsen Engbret Soot, Slusejazz og Venneforeningen Haldenvassdragets Kanalmuseum.

Slusejazzen er en viktig ingrediens i Slusefestivalen. De ulike konsertene holdes både i Øymark kirke, i Brugshallen ved slusene og i båten i nedre slusekammer.

Men det er ikke bare jazz som står på festivalprogrammet. På lørdag vil Brugsområdet bli preget av håndverksdager med boder og auksjon. Det blir kjøring med dampbåtene i vassdraget og turer med helikopter på Rådhusplassen. Dessuten kommer Stubbefolket, og det blir olabilløp.

Søndag avsluttes tradisjonen med gudstjeneste og konsert med Cornelis Kavalkade på Lund Gård.

Olabilløp er populært blant både deltakere og publikum. (Foto: Jørn Fjeld)

Byggestart på Mosebyneset

Et snaut halvår er gått siden de 81 tomtene på flotte Mosebyneset i Marker ble lagt ut for salg. Så langt er nesten halvparten solgt. I månedsskiftet mai-juni var de første tomtene byggeklare.

Halden-firmaet Kjell Harlem, med sterke Aremark-innslag, har totalentreprisen på feltet. Arbeidet med anlegging av vei, vann og kloakk

startet for fullt i januar. Disse arbeidene skal være ferdige i september.

Mosebyneset ligger like nord for Ørje, helt inn til vakre Rødenessjøen. Av halvøyas tusen dekar er 350 dekar lagt ut for bebyggelse. I tilknytning til boligfeltet vil det bli anlagt småbåthavn. Utbygger er Mosebyneset Eiendom as.

Hotellet reiser seg

Det er for tiden hektisk aktivitet ved Vortungen i Rømskog. Det store spahotellet åpner til høsten, og den flotte bygningen har for lengst fått sin form. Daglig skjer det forandringer. Dette bildet viser hvordan hotellet nå ser ut. Folk i Rømskog er naturlig nok spente på denne gigantsatsingen. Allerede har de første hotellbestillingene kommet. (Foto: Siri M. Dalnoki)

BIS
MASKIN AS
MASKINENTREPRENØR

Vi tilbyr bl a:

- Renseanlegg – salg og montering
- Levering av sand, pukk og subus
- Utgraving av hustomter
- Drenering
- Grunnarbeider
- Salg av jord og bark
- Maskintransport
- Sortering av alle typer masser

Ta kontakt for pristilbud/gratis befarig med **Paul Strøm, telefon 907 76 798**

 Askim Båtsenter
www.askim-baatsenter.no

Finnmaster 5700 Walkaround – Årets Motorbåt 2001: allsidig bruksbåt

Pris: 279 285,- (med 60 hk Yamaha-motor)

Flott til sportsfiske og vannsport, like velegnet til transport og familieturer.

Lengde 5,70 m – Bredde 2,30 m – Vekt 850 kg uten motor – Kan ta 5 personer – Toppfart 38,2 knop med 115 hk motor.

 FINNMASTER

 YAMAHA

Hobby 420 Classic – Den perfekte landstedsbåt

Pris: 25 900,- (med årer) • 32 500,- (med 5 hk motor)

Den perfekte landstedsbåt, klassiske linjer med gode roegenskaper.

Lengde 4,20 m – Bredde 1,69 m – Vekt 160 kg uten motor – Kan ta 5 personer – 0,45 m innvendig fribord.

Ring oss: 69 81 96 57 • Besøk oss: Osloveien 33, Askim

Rømsjingene Peter Lorentzon (til venstre) og Roger Andersson er klar for Unionsmarathon i Rømskog.

Løper Unionsmarathon

Snart er det igjen duket for maraton i Rømskog. Roger Andersson og Peter Lorentzon er klare til å være med fra starten på Kurøen.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Andersson skal løpe helmaraton. Lorentzon nøyer seg med halve løypa.

– Jeg har vært med hver gang siden første unionsmaraton i 2005, forteller Roger Andersson, som ikke akkurat er som nybegynner å regne.

– Jeg håper på fint vær, for da løper jeg best. Men hvordan det kommer til å gå avhenger helt av dagsformen, sier han.

Unionsmarathon består av tre

forskjellige løyper; barneløype, halv- og helmaraton. Starten går ved Kurøen i Rømskog. Så forsetter løypa langs grusveien til riksveien og deretter i retning Sverige og Östervallskog. Cirka halve maraton skal løpes på asfalt.

Både Andersson og Lorentzon håper på mange deltakere.

– Det er lettere å springe når det er mange som deltar, sier de. Lorentzon legger smilende til:

– Jeg håper det blir mange, så det blir noen rygger å se på.

Stort utvalg av brukte biler

Bilkjøp - en tillitssak

BiL 1
KONSULENT
Morten Teig

Bilpleie og salg av dekk og felger

Kom innom for en uforpliktende bilprat, et godt tilbud og en kopp kaffe!

Tlf. 99 36 36 36 - 69 81 28 00

morten.teig@online.no

Rødenesvn. 4, 1870 ØRJE

Ny Plast ser fremover

Søsknene Vidar, Svein (bak), Magne og Benthe (foran) Fagereng i Ny Plast skal sprengre og planere sju mål tomt med tanke på fremtidig utbygging.

Den andre generasjonen på Ny Plast i Aremark ser lyst på fremtiden. Til høsten vil en ny, etterlengtet asfaltvei sørge for bedre kommunikasjon til og fra bedriften. I tillegg er det kjøpt en stor tomt med tanke på fremtidig utbygging.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

Magne Fagereng, som sammen med søsknene Vidar, Svein og Benthe tok over Ny Plast etter foreldrene tidligere i år, er fornøyd med fremgangen.

– Det blir kjempebra å få asfalt helt frem til døra. Flere lastebiler er innom oss daglig, og det er ikke noe særlig med grusvei, spesielt om vinteren, poengterer Magne Fagereng.

Spleiser med kommunen

Plastbedriften ligger på Moene, noen kilometer syd for Aremark sentrum. To kilometer inn i skogen fra riksvei 21. Her har firmaet holdt til helt siden Øystein Fagereng flyttet fra Trøndelag i 1975 og etablerte seg med familien i Aremark. I år er det barna som har tatt over som eiere.

To kilometer med grusvei har gjort det vanskelig for lastebilsjåfører å komme seg til og fra Ny Plast

på vinterføre. Derfor måtte noe skje. Kommunen og Ny Plast spleiser på asfalteringen, som har en prislapp på to millioner kroner.

– Vi kan ikke vente på mer bevilging fra fylkeskommunen. Derfor bidrar vi med et beløp som vi skal få igjen senere. En stor takk til kommunen og ordføreren, som har vært så velvillige, sier Svein og Magne Fagereng.

Videre utbygging

For å unngå flaskehals i produksjonen investerte Ny Plast i en ny thermoformingsmaskin. Den gjør produksjonen mer effektiv, både med tanke på kostnad og kvalitet.

– Maskinen er en investering på cirka tre millioner kroner. En må tenke langsiktig og hele tiden effektivisere for å tilfredsstille dagens krav til kvalitet, leveringstid og pris, utdypes Magne Fagereng og fortel-

ler at sju mål fjell, ved siden av dagens bygning, skal sprenges bort og området planeres.

– Tomten skal brukes til videre utbygging. Om det blir ett eller fem år til utbygging, vet vi ikke. Men det er viktig å tenke fremover, sier han.

Fast dekke til Moene

Både beboerne på Moene i Aremark og bedriften Ny Plast kan se frem til å få fast dekke på fylkesveien mellom Årbu og Moene. Kommunestyret vedtok enstemmig å forskuttere to millioner kroner til arbeidet. Ny Plast bidrar med et kontantbeløp på 1 million kroner. Arbeidet med opprusting av strekningen pågår i disse dager.

Tilbakebetaling av forskutterte beløp skal finne sted i perioden 2009 til 2012.

Nytt tollsted til 90 mill.

Dersom alt går etter planen skal det nye tollstedet ved Ørje stå ferdig om mindre enn to år. Statsbygg skal bruke drøyt 90 millioner kroner på det nye anlegget. Det nye tollstedet vil bli en kombinasjon av nybygg og eksisterende anlegg. Påbyggingen vil skje mot nord.

På svensk side bygges det for tiden en ny parsell av E18 mellom Hån og Töcksfors. Det fører til at dagens svenske tollstasjon blir liggende på feil sted. Etter mange og lange diskusjoner om løsninger har svenskene valgt å leie seg inn i det norske tollstedet ved grensen. Det vil gi muligheter for felles løsninger, men mye vil også bli som i dag.

Det nye «norsk-svenske» tollstedet vil få en moderne kontrollhall og åtti oppstillingsplasser for vogntog. Det siste vil bli en kjærkommen tilvekst, for til tider skapes det kaos i trafikken når mange vogntog samtidig venter på tollklarering.

Ørje tollsted har i dag 42 ansatte. Med svenskene på plass vil det totale antall ansatte ved tollstedet bli drøyt sytti. I løpet av et år passerer mer enn hundre tusen vogntog grensen ved Ørje. Bare Svinesund kan vise til større godstrafikk mellom Norge og Sverige.

Allsang i Marker

Fredag 15. august blir det allsang og fest utendørs på Marker bo- og servicesenter. Da kommer velkjente Jenny Jensen på besøk for å synge og lede allsangen.

– Jenny var med på vår svært vellykkede jubileumsfest i januar. Hun trivdes så godt at hun gjerne ville komme tilbake. Og det gjør hun i august. Med seg får hun de lokale trekkspillerne Steinar Fundingsrud og Ragnar Sønstegaard, sier aktivtør og allsang-general Carina Haugnes.

Minst syke i Marker

Marker kommer best ut av sykefraværstatistikken for i fjor. Marker hadde 6 prosent sykefravær, og det er mindre enn noen av de andre kommunene i Indre Østfold. Men sammenlignet med resten av landet er fraværet også i Marker i høyeste laget. Landsgjennomsnittet lå i 2007 på 5,9 prosent.

Denne planten, dronningstarr, står på rødlisten. Ragnar Kasbo i Haldenvassdragets Kanalmuseum på Ørje er opptatt av biologi og har skiltet flere vekster på området ved slusene.

Fokus på klima og miljø

På Kanalmuseet ved slusene i Ørje blir det utstilling og folkemusikkfestival i sommer. Det jobbes også med å få ferdig en utstilling som omhandler dagens klima- og miljøutfordringer.

SIRI M. DALNOKI, TEKST OG FOTO

– Den nye utstillingen har vi jobbet med over lengre tid. Den skal ta for seg hva som skjer når natur og kultur møtes og kolliderer. Den belyser blant annet fire kardinalfeil, forklarer Ragnar Kasbo i Haldenvassdragets Kanalmuseum.

Biologisk mangfold

Utstillingen vil bli en ny, lærerik del av den eksisterende, som tar for seg natur og kulturhistorien i vårt dis-

trikt. Her blir det nye gjenstander å se, blant annet en isbre.

– Den nye utstillingen åpner i løpet av sommeren. Den vil rette fokus mot biologisk mangfold, nye arter og vannkvalitet. For å nevne noe, sier Kasbo, som selvfølgelig håper at utstillingen vil bli lagt merke til.

En annen nyhet ved museet er skilting av ulike planter på området. Flere av dem står på rødlisten for truede arter.

Med nye sluseporter på plass og gamle dampbåter i vassdraget er

Kanalmuseet klar til å ta imot sommerens gjester. Museet er åpent for besøkende hver dag i hele sommer, bortsett fra mandager. Resten av året er dørene åpne for besøkende en dag i uka og på bestilling. Ønsker du deg en tur med en av de historiske dampbåtene, bør den bestilles i forveien.

– Verdt å se

Ifølge Kasbo skal heller ikke de yngste besøkende kjede seg på Kanalmuseet.

– Vi har siden i fjor videreutviklet tilbudet til barn. Maskoten vår, som heter «Ømus», finner en igjen på alle museer som inngår i Østfoldmuseet. Barna blir aktivisert og får gevinster når de besøker flere museer, forklarer Ragnar Kasbo.

Sommerutstillingen åpner 21. juni og varer ut august. Utstillere er Hanna Høiness, Sidsel Hanum og Kenneth Börjesson.

– Dette er veletablerte kunstnere fra Norge og Sverige. De er virkelig verdt å se, mener Kasbo.

Den siste dagen i august er det duket for folkemusikkfestival med danse- og spillekurs på dagen og konsert på kvelden.

Markers eneste ponnikus

En av 3517 innbyggere i Marker kjører ponniløp. Det mener ponnikusken Helena T. Meland er alt for lite. – Jeg trenger konkurrenter og treningsvenninner, sier hun.

Ponnikusken Helena T. Meland fra Marker. (Foto: Martha Lindstad)

– Jeg har kjørt ponniløp siden vinteren 2003 og har stort sett holdt på med hest hele livet. Begynte på kurs på Momarken travbane på Mysen. Det endte med at jeg fikk begynne med travløp. Ponnien min Justice fikk jeg da jeg var elleve år gammel, og det er hun jeg kjører mest løp med nå om dagen. Men det er også veldig gøy å kjøre andres ponnier. Jeg har min hjemmebane på Momarken travbane, hvor jeg tok min første seier 11. september i 2007.

– Jeg flyttet til Marker høsten 2005 og trives godt her. Går i 10. klasse på Marker skole.

– Jeg oppfordrer flere til å begynne med

Ponnien Justice etter Helenas første seier, i september i fjor. (Foto: Helena T. Meland)

ponniridning. Ponnitrav er gøy, men du bør absolutt ha interesse for hester. Alle fra 8 til 21 år kan kjøre ponniløp, og det arrangeres kurs på Mysen flere ganger i året. Der kan du begynne når du er seks år gammel.

UNGE JOURNALISTER

Denne reportasjen er laget av elever i 10. klasse ved Marker skole.

Annonse i Avisa Grenseland

AVISA GRENSELAND er en møteplass for alle i Aremark, Marker og Rømskog, også næringslivet. Prøv derfor en annonse i avisa. Intet annet lokalt organ treffer så mange lokale lesere.

AVISA GRENSELAND kommer ut seks ganger i året og har et opplag på cirka 3.100. Gjenstående utgivelser i 2008: 29. august, 24. oktober og 25. november.

AVISA GRENSELAND distribueres til husstander i Aremark,

Marker og Rømskog, samt til hytteadresser utstyrt med postkasse. De 1250 hytteeiere i Grenseland har fått tilbud om å få avisen fast sendt til hjemmeadressen. Mange har takket ja til tilbudet. Avisa er også tilgjengelig på strategiske steder i de tre kommunene.

Annonsemengden i Avisa Grenseland vil ikke på noe tidspunkt overstige 40 prosent av det totale innholdet i avisa.

Tidligere utgaver av avisa ligger i pdf-format på www.byline.as.

ANNONSEPRISER (alle med 4-fargemuligheter):

Hel side: kr. 9.000
Halv side: kr. 5.000
Kvart side: kr. 3.000
1/8 side: kr. 1700

Prisene er ex moms og forutsetter at nødvendig materiale i akseptabel kvalitet medfølger.

AVISA
Grenseland

Fosby, 1798 Aremark. Telefon: 99 22 17 98.
Email: post@byline.as • www.byline.as

Hvem har den fineste fuglekassen?

AVISA GRENSELAND inviterer de yngste leserne til en aldri så liten konkurranse: Hvem har den fineste fuglekassen i Grenseland?

Har du selv en flott fuglekasse, eller kanskje du vet om en? Ta et bilde og send det til oss! I neste utgave av Avisa Grenseland skal vi vise det beste av hva Grenseland-innbyggerne tilbyr av husvære til våre fuglevenner.

Send oss bildet og en kort tekst hvor du forteller litt om hvor fuglekassen finnes og gjerne hvem som har laget den.

SEND PÅ EPOST TIL: post@byline.as

Graving • Sprengning Alt i transport Mobilknusing

www.bergquist-maskin.no
Bergquist
Maskin og Transport as

1950 Rømskog • Tlf 92 82 52 05 • Fax 69 85 94 47
E-post: steinar@bergquist-maskin.no

Det er nå du skal kjøpe bruktbil

Det er nemlig nå det er mye å velge i. Biler av alle typer og modeller står klar til å legge ut på ferietur. Kjøper du drømmebilen nå, har du glede av den hele sommeren. Kjøp bruktbil til en hyggelig pris og med gunstig finansiering.

www.JENSEN-SCHEELE.no

Sørlifeltet, Halden. Telefon 69 21 35 00

SISTE

Avisa Grensland
Byline tekst & design,
Fosby, 1798 Aremark

TELEFON 99 22 1798

Frisørgalleriet

CAMILLA SANDE

Telefon 69 19 90 05 • Mobil 41 66 14 06 • Bankbygget, Aremark

FOTO: SIRI M. D. LNOKI

Et vakkert skue

Etter en litt trøstesløs vinter har Vårherre velsignet oss med en flott vår og en deilig forsommer. Dagene er blitt lange og kulda har definitivt sluttet å sette inn. Naturen har våknet skikkelig til liv.

De siste ukene har vi sett kornet gro, til tross for langvarig tørke. Vi har sett løvet sprette, og vi har fått med oss de fleste andre vår- og sommertegn.

Men det som kanskje vekker størst oppmerksomhet

i slutten av mai og begynnelsen av juni er åkrene med oljevekster. Denne gule rapsplanten som lyser opp så langt øyet kan se. Mange bønder velger fra tid til annen å så raps. Ett sted som virkelig har fremstått som oppsiktsvekkende vakkert denne våren er jordene langs riksvei 21 ved Øymark kirke. Vår fotograf kunne ikke motstå fristelsen. Og resultatet vil vi mer enn gjerne dele med våre lesere.

**Neste avis
29. august**

Neste utgave av Avisa Grensland trykkes fredag 29. august og blir samme helg distribuert i Aremark, Marker og Rømskog, samt til utenbygds abonnenter. Avisa Grensland vil også være tilgjengelig i de

lokale dagligvareforetningene, bensinstasjonene og i de tre rådhusene. Ta kontakt dersom du har et budskap du ønsker å formidle, det være seg redaksjonelt eller i form av en annonse.

Telefon: 99 22 17 98
Email: post@byline.as